

BG

BG

BG

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 7.1.2009
COM(2008)897 окончателен

2006/0008 (COD)

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА
ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ**

съгласно член 251, параграф 2, втора алинея от Договора за ЕО

относно

**общата позиция на Съвета с оглед приемането на регламент за изменение на
Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност и
за определяне на съдържанието на неговите приложения**

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

съгласно член 251, параграф 2, втора алинея от Договора за ЕО

относно

общата позиция на Съвета с оглед приемането на регламент за изменение на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност и за определяне на съдържанието на неговите приложения

1. ИСТОРИЯ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Дата на предаване на предложенията на Европейския парламент и на Съвета: - относно предложението (COM(2006) 7 окончателен (документ 2006/0008/COD)) - относно предложението (COM(2007) 376 окончателен (документ 2007/0129/COD))	24 януари 2007 г. 3 юли 2007 г.
Дата на становището на Европейския икономически и социален комитет:	26 октомври 2006 г.
Дата на становището на Европейския парламент на първо четене:	9 юли 2008 г.
Дата на предаване на измененото предложение ((COM(2008) 648 окончателен (документ 2006/0008/COD))	15 октомври 2008 г.
Дата на приемане на политическото споразумение:	5 ноември 2008 г.
Дата на приемане на общата позиция:	17 декември 2008 г.

На 29 април 2004 г. Европейският парламент и Съветът приеха Регламент (ЕО) № 883/2004¹ за координация на системите за социална сигурност, който има за цел да замени Регламент (ЕИО) № 1408/71².

¹ ОВ L 166, 30.4.2004 г., поправена версия в ОВ L 200, 7.6.2004 г., стр. 1.

² Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността, ОВ L 149, 5.7.1971 г., стр. 2. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1992/2006 (ОВ L 392, 30.12.2006 г., стр. 1).

В Регламент (ЕО) № 883/2004 са включени приложения, които съдържат разпоредби относно отделните държави-членки. В момента на приемане на регламента съдържанието на някои от тези приложения все още не беше изяснено.

Поради това в Регламент (ЕО) № 883/2004 се предвижда, че съдържанието на приложения II (разпоредби относно конвенции, които остават в сила), X (специални парични обезщетения, независещи от вноски) и XI (специални разпоредби за прилагане на законодателството на държавите-членки) към него ще бъде определено преди датата на прилагане на регламента.

Някои от приложенията към Регламент (ЕО) № 883/2004 също трябваше да бъдат адаптирани, за да се отчетат както изискванията на държавите-членки, които са се присъединили към Европейския съюз след приемането на регламента, така и неотдавнашните тенденции в развитието в други държави-членки.

В този контекст Комисията прие две предложения за регламенти съответно на 24 януари 2006 г. и на 3 юли 2007 г., а именно:

- Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност и за определяне на съдържанието на приложение XI;

- Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на приложенията към Регламент (ЕО) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност.

Тези предложения се основават на членове 42 и 308 от Договора за ЕО и изискват единодушие.

Комисията представи своето изменено предложение на 15 октомври 2008 г., като отчете изменението от страна на Европейския парламент за обединяване на двете първоначални предложения в единен текст. Процедурата относно предложението (документ 2007/0129/COD) бе прекратена поради включването на неговото съдържание в процедурата относно първото предложение (документ 2006/0008/COD).

2. ЦЕЛ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

В предложението за регламент за определяне на съдържанието на приложение XI се предвиждат допълнителни разпоредби относно специфични аспекти на законодателствата на отделните държави-членки, за да се гарантира безпроблемното прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 в съответните държави-членки. В съответствие с общата цел за опростяване, предложението съдържа по-малко елементи от съответстващото му приложение VI в действащия Регламент (ЕИО) № 1408/71.

В приложения III и IV към Регламент (ЕИО) № 1408/71, чието съдържание е неизяснено, се съдържат равностойни разпоредби на разпоредбите в приложения II и X към Регламент (ЕО) № 883/2004. В останалата част от приложенията, които се изменят с настоящото предложение, вече се съдържат разпоредби по отношение на редица държави-членки, но е необходимо те да бъдат допълнени, за да се вземат предвид държавите-членки, присъединили се към ЕС след 29 април 2004 г., датата на приемане на Регламент (ЕО) № 883/2004. В някои от тези приложения се съдържат разпоредби, съответстващи на разпоредбите в Регламент (ЕИО) № 1408/71. Въпреки това, приложение I, част 1 (авансови плащания за издръжка) и приложения III и IV (специални правила за обезщетения за здравни грижи) са нови.

3. КОМЕНТАРИ ОТНОСНО ОБЩАТА ПОЗИЦИЯ

3.1. Общи наблюдения

Общата позиция, приета от Съвета на 17 декември 2008 г., до голяма степен взема предвид позицията на Европейския парламент, като приема 69 от 77-те изменения.

В своето изменено предложение Комисията прие всички изменения на Европейския парламент. Въпреки това Съвета не прие изменения 6, 11, 12, 20, 23, 24 във връзка с приложение III и 78 rev.

3.2. Коментари с оглед общата позиция относно изменение 20 и произтичащите от него изменения 6, 11, 12, 24 във връзка с приложение III

Приложение III към Регламент (ЕО) № 883/2004 съдържа списък на държавите-членки, които прилагат „ограничение на правата на обезщетения в натура за членовете на семейството на пограничен работник“ в компетентната държава-членка. Въпреки своето негативно формулирано заглавие „ограничения“ посоченото приложение в действителност представлява напредък за голяма част от заинтересованите лица в сравнение с тяхната ситуация в момента по силата на Регламент (ЕИО) № 1408/71. Съгласно действащите правила член на семейството на пограничен работник, който по правило не пребивава в компетентната държава-членка (т.е. държавата-членка на месторабота, чието законодателство се прилага по отношение на обезщетенията за болест), няма право на медицински грижи в компетентната държава-членка.

След много трудни преговори по този въпрос през 2003 г. и предвид нуждата от единодушно споразумение, бе намерено решение, което да отчете гъвкавостта, проявена от голяма част от държавите-членки, по отношение на предоставянето на ново право, от една страна, и на необходимостта да се намери изход от трудностите на други държави-членки, които не могат да направят същото, от друга страна.

Следвайки този подход, в член 18, параграф 2 и член 24, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004 се предвижда възможността членовете на семейството на пограничен работник да имат правото на обезщетения в натура по време на техния престой в компетентната държава-членка. Някои изключения от този принцип обаче са предвидени в приложение III.

Въпреки че Комисията би предпочела различен резултат, тя прие този компромис, поради това че той представлява истински напредък за членовете на семействата на погранични работници. Нито един друг подход не би получил необходимото единодушие от страна на Съвета. Комисията също така отбелязва, че този подход ще позволи на членовете на семействата на погранични работници, пребиваващи в осем държави-членки, да се възползват от ново право. Парламентът бе възприел същия подход в миналото, поради което приемането на Регламент (ЕО) № 883/2004 стана възможно.

Комисията подкрепя изменение 20 на Европейския парламент, което цели да разшири правото, предвидено в член 18 от Регламент (ЕО) № 883/2004, така че то да се прилага във всички държави-членки до пет години (приложение III следва да бъде отменено за всички държави-членки след пет години). По време на обсъжданията в Съвета някои държави-членки подчертаха, че по принцип и поради липсата на опит в прилагането на регламента, деликатният компромис, постигнат в Регламент (ЕО) № 883/2004, не следва да бъде изменян. По-голямата част от останалите държави-членки бяха в състояние да

приемат изменението като компромис. Нещо повече, шест държави-членки, изброени в приложение III, дори демонстрираха по-голяма гъвкавост, тъй като бяха съгласни да приемат отмяната на приложение III след четири години.

В този контекст общата позиция на Съвета предвижда, че:

- член 18, параграф 2 и член 28, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004 ще бъдат изменени, за да посочат, че приложение III ще бъде преразгледано пет години след датата на прилагането му, и

- в член 87 от Регламент (ЕО) № 883/2004 ще бъде добавен нов параграф 10а, в който се предвижда, че срокът на валидност на вписванията за някои държави-членки в приложение III ще бъде ограничен до четири години.

Комисията съжалева, че в Съвета не бе възможно да се постигне по-голям напредък по този въпрос. Тя признава обаче положените от председателството усилия в тази насока. Комисията счита, че компромисът, постигнат от Съвета, е началото на динамичен процес, който ще позволи на всички държави-членки да се присъединят към позицията на Европейския парламент. Комисията споделя позицията Европейския парламент и ще се старее да се посвети на този процес и да допринесе за неговото развитие. За момента и като следва прагматичен подход, Комисията приема компромиса, тъй като той представлява стъпка напред в сравнение със сегашната ситуация съгласно приложение III.

3.3. Коментари с оглед позицията на Съвета относно изменение 23

Изменение 23 е свързано с приложение II към Регламент (ЕО) № 883/2004 (Разпоредби на конвенции, които остават в сила и които, когато е приложимо, се ограничават само до лицата, които те обхващат). В точка 36 от това приложение, във вписването за Португалия—Обединено кралство, Парламентът включва позоваване на член 2, параграф 1 от Протокола относно медицинското лечение от 15 ноември 1978 г., който вече е обхванат от приложение III от Регламент (ЕО) № 1408/71 на Съвета.

Протоколът не се споменава в приложение II от общата позиция на Съвета, тъй като въпросните две държави-членки заявиха, че са взели решение да не прилагат член 2, параграф 1 от посочения протокол, считано от 1 септември 2008 г. Комисията отбелязва решението за споразумение между двете страни и последиците от него за актуализацията на приложение II от Регламент (ЕО) № 883/2004.

3.4. Коментари с оглед позицията на Съвета относно вписвания в приложение IV, изменение 78 rev

Пенсионер, който не пребивава в компетентната държава-членка (т.е. държавата-членка, която плаща пенсията и отговаря за разходите за здравни грижи на своите пенсионери в държавата-членка на пребиваване) в момента има правото на обезщетения за болест само в държавата-членка на пребиваване.

Съгласно Регламент (ЕО) № 883/2004 обаче, когато държава-членка фигурира в приложение IV, пенсионерът ще има право да се върне в споменатата държава-членка и да има достъп до здравни грижи като допълнително право. Това означава, че компетентните държави-членки ще понасят не само разходите за здравеопазване,

платими на държавата-членка на пребиваване, а и обезщетенията за болест на същото лице на своя собствена територия.

Италия фигурира във вписванията. Скоро след приемането на Регламент (ЕО) № 883/2004 италианските компетентни органи преразгледаха позицията си и решиха, че на този етап не могат да предоставят допълнителни права на пенсионерите. Като отбелязва тези нови развития, Комисията предложи вписването „Италия“ да се заличи от приложение IV. В своето изменение 78 rev Европейския парламент желае да запази вписването „Италия“ в приложение IV към Регламент (ЕО) № 883/2004.

Като отчита специфичното естество на приложение IV, Комисията потвърждава своето предложение за заличаване на вписването „Италия“. Комисията счита, че ако не се предостави възможност за гъвкавост на държави-членки, които в определен момент решават да предоставят допълнителни права, но след това се нуждаят от преоценка на своята позиция (тъй като те отговарят за организирането и финансирането на системите за социална сигурност), има вероятност в бъдеще положителните приложения да изчезнат.

3.5. Други нанесени от Съвета промени в предложението на Комисията

Общата позиция на Съвета също съдържа следните промени:

- Член 15 от Регламент (ЕО) № 883/2004:

В общата позиция понятието „помощен персонал“ бе заменено с понятието „договорно нает персонал“ в съответствие с Правилника за длъжностните лица;

Комисията приветства тази актуализация на регламента.

- Лечение по график при трудови злополуки или професионални заболявания; член 36, параграф 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 883/2004:

Общата позиция на Съвета предвижда, че разпоредбите относно обезщетенията за болест (член 17, член 18, параграф 1, член 19, параграф 1 и член 20, параграф 1) също ще се прилагат за обезщетения, свързани със трудови злополуки и професионални заболявания.

Член 36, параграф 2 беше част от предложението на Комисията относно регламента за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004 (член 33). То се отнася до специфичните условия за разрешение на лечение по график при трудови злополуки или професионални заболявания. Споменатата разпоредба, която е в полза на заинтересованите лица, не беше включена в Регламент (ЕО) № 883/2004. Съветът прие включването на тази разпоредба по-скоро в основния регламент, отколкото в регламента за прилагане.

Комисията приветства и двете разпоредби, тъй като те са в полза на заинтересованите лица.

- Член 87, параграф 8 от Регламент (ЕО) № 883/2004:

Промяната, въведена в член 87, параграф 8, в общата позиция на Съвета, има за цел да изясни начина на прилагане на тази преходна мярка към всички заинтересовани лица.

Тя предвижда максимален период от десет години, по време на който дадено лице може да остане подчинено на законодателството на държава-членка, различно от определеното в съответствие с дял II от Регламент (ЕИО) № 1408/71.

Комисията може да приеме тази промяна, тъй като определянето на максимален период от време е взаимосвързано с идеята за преходна мярка. Десетгодишен период изглежда подходящ период от време, за да се предостави, както на заинтересованите лица, така и на институциите, възможността за преценка на ситуацията в съответствие с приложимото законодателство.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Комисията беше изключително бдителна, за да се увери, че индивидуалните права на мобилните граждани са спазени, като например в сферата на професионалните заболявания и трудовите злоупотреби. Комисията отбелязва, че общата позиция на Съвета до голяма степен взема предвид измененията на Европейския парламент.

Комисията счита, че компромисът, постигнат от Съвета по отношение на най-деликатните въпроси, е началото на динамичен процес, който ще позволи на всички държави-членки да се присъединят към позицията на Европейския парламент. Комисията ще се старее да се посвети на този процес и да допринесе за неговото развитие.

На последно място, приемането на посочения регламент, с което се попълват липсващите данни в приложенията към Регламент (ЕО) № 883/2004 и към регламента за прилагане, е предварително условие, за да може Регламент (ЕО) № 883/2004 да стане приложим през 2010 г.

С Регламент (ЕО) № 883/2004 се подобряват правата в сферата на социалната сигурност на гражданите, които упражняват своите права на свободно движение. След като влезе в сила, Регламент (ЕО) № 883/2004 ще има пряко въздействие върху всекидневието на милиони граждани на ЕС.

Предвид посоченото по-горе Комисията може да подкрепи изцяло общата позиция на Съвета.